



SPJOVACÍ CHODBA / CONNECTING CORRIDOR

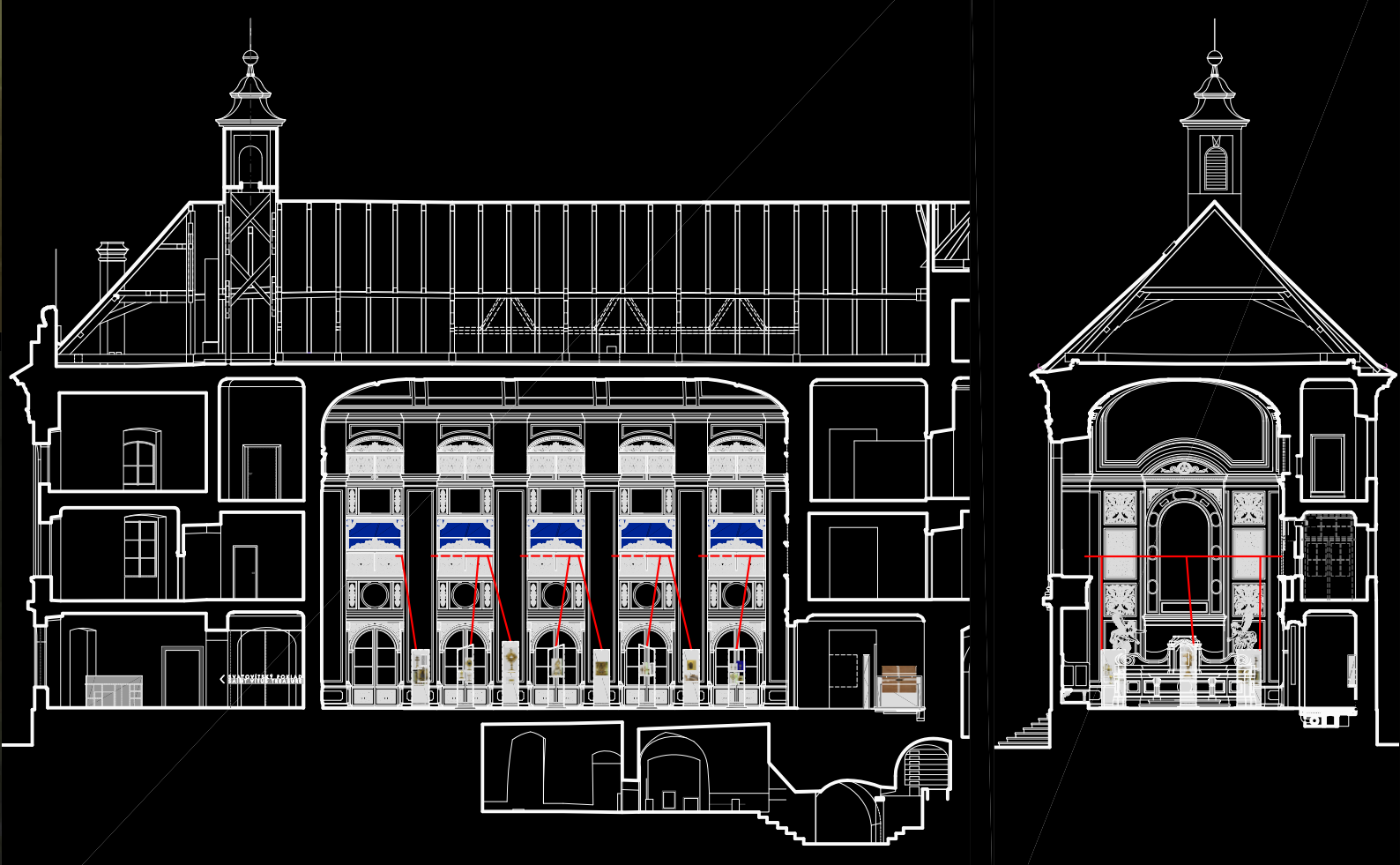


VSTUPNÍ VESTIBUL / ENTRY VESTIBULE

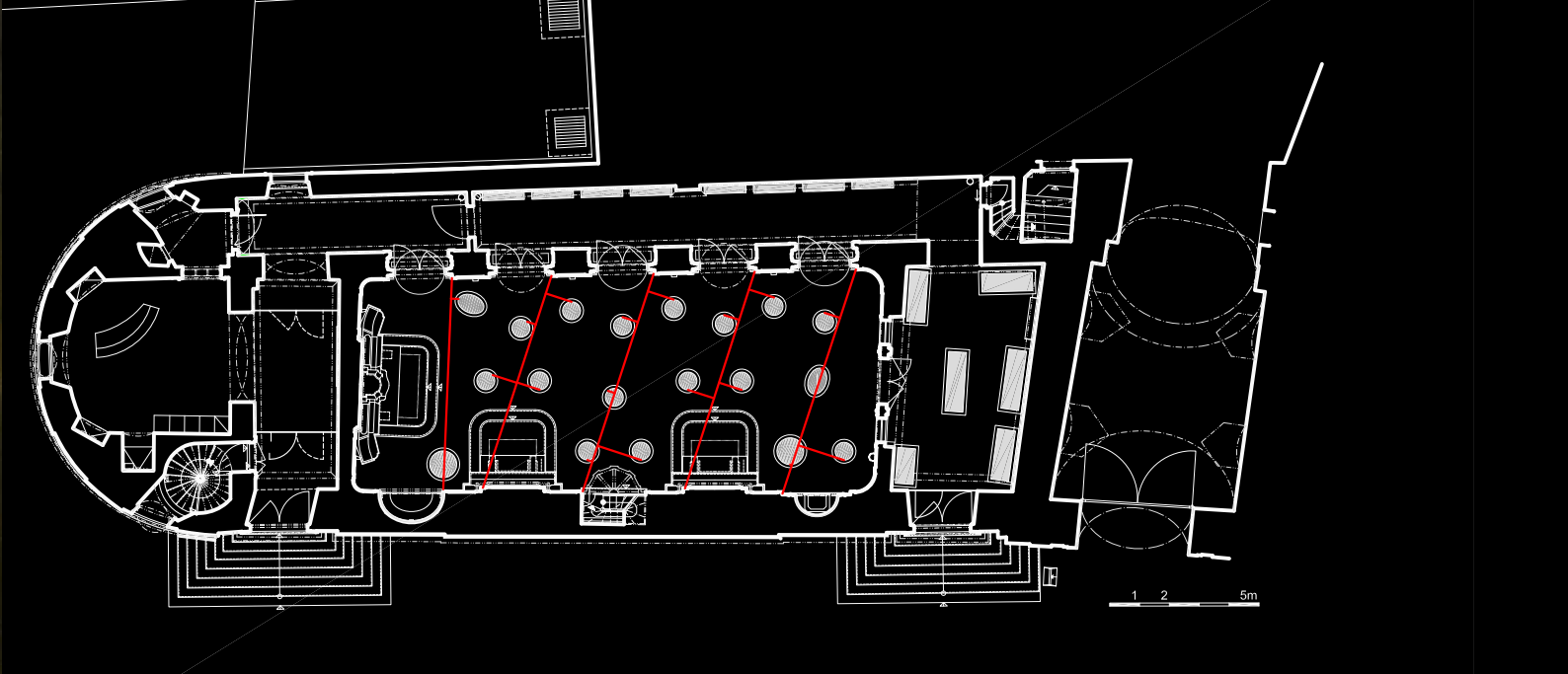


LOŽ PŘED RENOVACÍ / NAVE OF THE CHAPEL BEFORE RENOVATION

SVATOVÍTSKÝ POKLAD / THE TREASURY ST. VITUS CATHEDRAL



PODÉLNÝ ŘEZ / LONGITUDINAL SECTION PŘÍČNÝ ŘEZ / CROSS SECTION



PŮDORYS KAPLE / PLAN OF THE CHAPEL

Historické souvislosti

Hradní kaple sv. Kříže s půlkruhovou sakristií se nachází v jihovýchodním rohu druhého nádvoří Pražského hradu. Byla postavena po polovině 18. století na místě starších objektů hned v první etapě tereziánské přestavby Hradu, kterou vedl vídeňský dvorní architekt Niccolò Pacassi. Kaple na jednoduchém obdélném půdorysu v letech 1756-1767 postavil podle Paccassiho plánů stavitel Anselmo Lurago. V roce 1850, čtrnáct let po slavné korunovaci na českého krále a dva roky po své abdikaci, vyhlásil rakouský císař Ferdinand V. Dobrotivý za své stálé sídlo Pražský hrad. Během svého pobytu přestavěl i dvorní kapli. Byla prodloužena o půlkruhový zvěr (sakristií) a interiér kaple byl opatřen bohatou výzdobou. Svatovítský poklad, jedinečný soubor liturgických předmětů, které se během staletí soustředily v majetku Svatovítské kapituly a vesměs bezprostředně souvisejí s dějinami katedrály sv. Víta, patří k největším a nejbohatším svého druhu na světě. V rámci celkových příprav expozice Svatovítského pokladu bylo třeba připravit a provést celkovou stavební renovaci kaple, která předcházela opravě fasády včetně konzervace kamenných soch a zlozobného kříže a úpravě všech prostor příslušných k loži kaple. Byla rovněž restaurována tažká kompletně dochovaná historická výzdoba lože kaple, při čemž se uplatnily nejuznávanější restaurátorské specializace.

Návrh rekonstrukce

Připrava a vlastní realizace stavebních prací se soustředily na úpravy spojené s rozvodem upraveného vzduchu k zajištění mikroklimatických podmínek prostoru kaple. Historický teplovzdušný systém vytápění pocházející z poloviny 19. století byl zmapován stavebními historiky a posléze archeologickým průzkumem a využití v nově vybudovaném klimatickém systému kaple. Ten umožní, že expozice Svatovítského pokladu může obsahovat i na klimatické podmínky náročnější artefakty. Ve vstupním vestibulu jsou vloženy dvě oskosené stěny s dveřmi k oddělení výstavního prostoru, které podporují identifikaci prostor a jsou součástí klimatického systému expozice. Ve spojovací chodbě, jižní předstěni a vstupním vestibulu byla vyměněna nepůvodní dlažba za božanovský pískovec kladený na koso, umožňující položení toplovodního podlahového vytápění a systému teplovzdušných kanálů. Do prostoru lože kaple je upravený vzduch veden štěrbinami v křutách na úrovni prvního patra. Oslunění vnitřního prostoru kaple je regulováno speciálními textilií instalovanou ve všech pěti oknech lože, omezující zejména účinky západního slunce. Velká pozornost byla věnována vedení elektrických rozvodů spojených s LED osvětlením a bezpečnostním zařízením, zajišťujícím budovu kaple a předmětu pokladu. Vlastní osvětlení artefaktů Svatovítského pokladu je pouze ve vnitřních směrováními reflektorky. K nim je přivedena elektronická síť z ocelových lanek napnutých ve výšce oratorů. Návrh stále expozice Svatovítského pokladu ponechává plně vyznění všem historickým prvkům interiéru. Do nově restaurovaného prostoru kaple vládá transparentní prvky z čirého skla, které slouží jako ochrana k vystavení pokladu, volných vzhledově adekvátní k danému prostoru expozice. Ve spojovací chodbě jsou drobné předměty - relikvie, monie, pectoraly, malé deskové malby - umístěny v plochých nádobách, velkoplošných skleněných vitrinách na temné moderní pozadí. V loži kaple jsou vitřiny dimenzované na větší liturgické předměty. V jižní předstěni jsou umístěny historické liturgické textilie ve stůlových a stěpících velkoplošných skleněných vitřinách. Transparentní princip je rovněž uplatněn u všech vložných utilitárních prvků - stěn, dveří, informačních panelů i vitřin - a nezasahuje do historické mramorové dlažby, ani žádných historických detailů.

Reconstruction Design

Two large-span glazed walls were designed in the entry vestibule to divide the space. The glass elements serve simultaneously as part of the climatic system of the exhibition and as a means of identifying the space. Realization of construction works concentrated on distribution of conditioned air. Historic hot air canal was analyzed in an archaeological survey and is reused in newly designed air-conditioning system of the Chapel, to enable to include in the exhibition artefacts sensitive to the microclimatic conditions. The flooring, not original, in the entry vestibule, connecting corridor and the south hall was removed in order to insert the heating elements as well as a new system of air-conditioning ducts. Božanov quarry sandstone was installed in place instead in all the spaces surrounding the nave. In the nave of the Chapel space, the conditioned air is channeled in the grooves in the oratories at the first floor level from the above. The sun control of interior of the Chapel provides special textile shading, installed on all five large windows, to soften the western sunlight solar gains. An attention was given to design of electricity conduits. LED design for lighting of the artefacts and the security systems for the Chapel and the Treasury exhibit. The electricity required to light the artefacts in the glazed stowcases is brought from above in cables stretched at the height of the oratories. Design of the permanent exhibition of the Treasury leaves all the historic detailing intact. In the newly restored space of the Chapel are inserted transparent elements made from clear glass, serving as protection of the artefacts. Designed for the given space - smaller artefacts, such as Reliquaries, Monie, Pectoral Crosses are exhibited in the connecting corridor, placed in wall mounted glazed cases on the dark blue backing. In the Chapel's nave are cases dimensioned for larger religious artefacts. In the south hall are exhibited liturgical textiles in table cases and large surface glazed cases. Principle of the transparency is used with all other utilitarian design elements - glazed walls, doors, information panels and displays do not interfere with historic marble floors, nor any other historic detailing.



DETAIL ORATORŮ / ORATORY DETAIL PŘED RENOVACÍ / BEFORE RENOVATION



**REKONSTRUKCE / RENOVACE KAPLE SV. KŘÍŽE
K UMÍSTĚNÍ SVATOVÍTSKÉHO POKLADU**
PRAŽSKÝ HRAD / PRAGUE CASTLE
**RECONSTRUCTION OF THE CHAPEL OF THE HOLY CROSS
FOR THE TREASURY OF ST. VITUS CATHEDRAL**

Architekt / Architect: **PETR FRANTA ARCHITEKTI & ASOC., s.r.o.**
www.petfranta.eu
Autor / Author: **Ing.arch. Petr Franta**
Spoluautor / Co-author: **Ing.arch. Lucie Laštovíková**

Investor / Client: **Správa Pražského hradu / Prague Castle Administration, 119 08 Praha 1 - Hrad**

Památkový dozor / Heritage supervisor: **Odbor památkové péče, Kancelář prezidenta republiky / Heritage Conservation Department, The Office of the President of the Czech Republic**
PhDr. Ivana Kyzourová, Mgr. Petr Měchura

Hlavní dodavatel / Contractor: **Konstruktiva - KONSIT, LOTECH Design - vitřiny**

Foto / Photo: **© Správa Pražského hradu, Foto: Jan Glöc**

Datum zahájení stavby / Construction beginning: **12 / 2009**
Datum dokončení / Date of opening: **12 / 2011**